

Kontakty z Mediami i
Informacja

Trybunał Sprawiedliwości Wspólnot Europejskich

KOMUNIKAT PRASOWY nr 86/09

Luksemburg, 6 października 2009 r.

Wyrok w sprawie C-123/08
Wolzenburg

USTAWODAWSTWO NIDERLANDZKIE MOŻE PRZEWIDYWAĆ ZRÓŻNICOWANE TRAKTOWANIE WŁASNYCH OBYWATELI I OBYWATELI INNYCH PAŃSTW CZŁONKOWSKICH W ZAKRESIE WYKONYWANIA EUROPEJSKIEGO NAKAZU ARESZTOWANIA

Decyzja ramowa w sprawie europejskiego nakazu aresztowania¹ stanowi, że państwa członkowskie są zasadniczo zobowiązane do uwzględnienia europejskiego nakazu aresztowania. Jednakże w pewnych przypadkach organ sądowy wykonujący nakaz może odmówić przekazania osoby ściganej.

Ustawodawstwo niderlandzkie, transponując tę decyzję ramową przewiduje, że odmawia się przekazania obywateli niderlandzkich organowi sądowemu wydającemu nakaz w celu odbycia kary pozbawienia wolności orzeczonej prawomocnym wyrokiem. Natomiast w przypadku obywateli innych państw członkowskich taka odmowa jest uzależniona od przesłanki wymagającej, by obywatele ci zamieszkiwali legalnie przez nieprzerwany okres pięciu lat w Niderlandach i posiadali zezwolenie na pobyt na czas nieokreślony.

Dominic Wolzenburg, obywatel niemiecki, został skazany w Niemczech na karę roku i dziewięciu miesięcy pozbawienia wolności za popełnienie szeregu przestępstw. Po opuszczeniu przez niego Niemiec w celu osiedlenia się w Niderlandach sąd niemiecki postanowił uchylić warunkowe zawieszenie kary, ponieważ D. Wolzenburg naruszył warunki korzystania z takiego zawieszenia. W rezultacie niemiecki organ sądowy wydał przeciwko niemu europejski nakaz aresztowania i zwrócił się do niderlandzkiego organu wykonującego o przekazanie D. Wolzenburga w celu wykonania wobec niego kary pozbawienia wolności, która stała się prawomocna.

Sąd niderlandzki zwrócił się do Trybunału Sprawiedliwości o zbadanie zgodności z prawem unijnym ustawodawstwa krajowego przewidującego zróżnicowane traktowanie własnych obywateli i obywateli innych państw członkowskich w odniesieniu do odmowy wykonania europejskiego nakazu aresztowania.

Na wstępie Trybunał Sprawiedliwości przypomniał, że zgodnie z dyrektywą w sprawie pobytu obywateli Unii², obywatel Unii, który legalnie zamieszkuje w przyjmującym państwie członkowskim przez nieprzerwany okres pięciu lat, nabywa prawo stałego pobytu w tym państwie. Dyrektywa, pozostawiając zainteresowanemu możliwość zwrócenia się o wydanie dokumentu poświadczającego jego stały pobyt w państwie przyjmującym, nie wprowadza wymogu dokonania takiej formalności. W związku z tym Trybunał Sprawiedliwości uznał, że **wykonujące nakaz państwo członkowskie nie może – poza wymogiem odnoszącym się do okresu pobytu – uzależniać zastosowania fakultatywnej odmowy wykonania europejskiego nakazu aresztowania od dodatkowych wymogów administracyjnych, takich jak posiadanie zezwolenia na pobyt na czas nieokreślony.**

¹ Decyzja ramowa Rady 2002/584/WSiSW z dnia 13 czerwca 2002 r. w sprawie europejskiego nakazu aresztowania i procedury wydawania osób między państwami członkowskimi (Dz.U. L 190, s. 1).

² Dyrektywa 2004/38/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie prawa obywateli Unii i członków ich rodzin do swobodnego przemieszczania się i pobytu na terytorium państw członkowskich (Dz.U. L 158, s. 77).

Następnie Trybunał zbadał na podstawie art. 12 WE (zasada niedyskryminacji) zgodność z prawem wspólnotowym ustawodawstwa niderlandzkiego przewidującego zróżnicowane traktowanie obywateli innych państw członkowskich, którzy nie zamieszkiwali przez okres pięciu lat na terytorium niderlandzkim, oraz własnych obywateli. Trybunał przypomniał, że europejski nakaz aresztowania opiera się na zasadzie wzajemnego uznawania i że, o ile państwa członkowskie są zasadniczo zobowiązane do uwzględnienia wniosku organu sądowego wydającego nakaz, to jednak dysponują, w ramach transponowania okoliczności uzasadniających fakultatywną odmowę wykonania, pewnym zakresem uznania.

Aby spełnić wymóg zgodności z prawem wspólnotowym, zróżnicowane traktowanie obywateli musi być obiektywnie uzasadnione, proporcjonalne do zakładanego celu i nie może wykroczać poza to, co jest konieczne dla realizacji tego celu.

Trybunał jest zdania, że okoliczności uzasadniające fakultatywną odmowę wykonania mają przede wszystkim na celu przypisanie szczególnej wagi zwiększeniu szans ponownej integracji społecznej osoby ściganej po odbyciu kary. Wykonujące nakaz państwo członkowskie ma zatem prawo realizować taki cel tylko wobec osób, które wykazały pewien stopień integracji ze społeczeństwem danego państwa członkowskiego. W rozpatrywanym przypadku warunek przynależności państwowej w przypadku własnych obywateli oraz warunek pobytu przez nieprzerwany okres w przypadku obywateli innych państw członkowskich można uznać za dające gwarancję, że osoba ścigana jest wystarczająco zintegrowana w wykonującym nakaz państwie członkowskim.

Ponadto w ocenie Trybunału warunek pobytu przez nieprzerwany okres pięciu lat dla osób niebędących obywatelami danego państwa nie może zostać uznany za przesadny przy uwzględnieniu wymagań dotyczących integracji.

Trybunał zauważył w tym względzie, że w prawodawstwie wspólnotowym dotyczącym prawa pobytu wyraźnie ustanowiono warunek pobytu przez nieprzerwany okres pięciu lat jako okres, po upływie którego obywatele Unii nabywają prawo stałego pobytu w przyjmującym państwie członkowskim. Następnie Trybunał stwierdził, że przesłanka dotycząca zamieszkiwania – jaką przewidują rozpatrywane przepisy krajowe – nie wykrocza poza to, co jest niezbędne do osiągnięcia celu polegającego na zapewnieniu pewnego stopnia integracji w wykonującym nakaz państwie członkowskim osób, które są obywatelami innych państw członkowskich.

Trybunał stwierdził, że **art. 12 WE (zasada niedyskryminacji) nie stoi na przeszkodzie przepisom wykonującego nakaz państwa członkowskiego, na mocy których właściwy organ sądowy tego państwa odmawia wykonania europejskiego nakazu aresztowania wydanego przeciwko jego obywatelowi w celu wykonania kary pozbawienia wolności, podczas gdy taka odmowa, gdy chodzi o obywatela innego państwa członkowskiego, który ma prawo pobytu jako obywatel Unii, jest uzależniona od przesłanki legalnego zamieszkiwania przez tego obywatela przez nieprzerwany okres pięciu lat we wspomnianym wykonującym nakaz państwie członkowskim.**

UWAGA: Odesłanie prejudycjalne pozwala sądom państw członkowskich, w ramach rozpatrywanego przez nie sporu, zwrócić się do Trybunału z pytaniem o wykładnię prawa wspólnotowego lub o ważność aktu wspólnotowego. Trybunał nie rozpoznaje sporu krajowego. Do sądu krajowego należy rozstrzygnięcie sprawy zgodnie z orzeczeniem Trybunału. Orzeczenie to wiąże w ten sam sposób inne sądy krajowe, które spotkają się z identycznym problemem.

Dokument nieoficjalny, sporządzony na użytek mediów, który nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości.

[Pełny tekst](#) wyroku znajduje się na stronie internetowej CURIA w dniu ogłoszenia

Kontakt: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793